
Bijlage 2: Procedure voor de behandeling van specifieke gevallen

Individueen en groepen met een belang bij een aan de orde gesteld probleem (inclusief NGO's, gemeenschappen, werknemers, vakbonden, verenigingen, enz.) kunnen een schriftelijk verzoek om herziening indienen bij het NCP als zij van mening zijn dat een multinationale onderneming (MNE) de OESO-richtlijnen heeft geschonden. Het verzoek wordt over het algemeen ingediend in het land waar de problemen zich hebben voorgedaan. Als de problemen zich hebben voorgedaan in een land zonder NCP, moet het verzoek in het algemeen worden ingediend in het land waar het hoofdkantoor van het betrokken bedrijf is gevestigd.

Volgens punt I van de procedurele richtlijnen moeten NCP's opereren in overeenstemming met essentiële criteria van functionele gelijkwaardigheid (zichtbaarheid, toegankelijkheid, transparantie, verantwoording, onpartijdigheid, voorspelbaarheid, billijkheid en naleving van de richtlijnen). Ze moeten ook zorgen voor voldoende samenwerking met de verschillende belangengroepen (vooral bedrijfsverenigingen, vakbonden en NGO's).

Alle verzoeken aan het NCP voor een onderzoek moeten een bepaalde hoeveelheid essentiële informatie bevatten, zoals uiteengezet in bijlage 3 van de interne procedures van het NCP. Als een indiening onvolledig is, kan het NCP deze terugsturen naar de indiener met het verzoek om het opnieuw te formuleren.

Een verzoek moet over het algemeen worden ingediend in het land waar de kwestie(s) zich hebben voorgedaan. Als het betrokken land geen NCP heeft, moet het over het algemeen worden ingediend in het land waar het hoofdkantoor van de betrokken multinationale onderneming is gevestigd. Bijgevolg is het Belgische NCP bevoegd om een verzoek om onderzoek te behandelen waarin wordt gesteld dat een multinationale onderneming uit een ander land dat de OESO-richtlijnen heeft onderschreven, een van hun bepalingen op Belgisch grondgebied heeft geschonden. Het Belgische NCP is ook bevoegd om verzoeken met betrekking tot de activiteiten van een Belgische onderneming in een land zonder NCP te behandelen. Als meerdere NCP's bevoegd zijn om een verzoek te behandelen (bijvoorbeeld voor bedrijven die tot meerdere multinationals of holdingstructuren behoren), wordt na overleg met de betrokken NCP's een van hen aangewezen als verantwoordelijk voor het behandelen van het verzoek om onderzoek. Als het niet bevoegd is om een verzoek te verwerken, zal het Belgische NCP het doorsturen naar het bevoegde NCP en de indienende partij informeren. Als de MNE een band met België heeft, zal het Belgische NCP passende ondersteuning bieden op verzoek van, of hulp aanbieden aan, het bevoegde NCP van het gastland.

1. Evaluatiecomité

Wanneer het een vraag om een onderzoek ontvangt, gaat het Belgische NCP te rade bij het evaluatiecomité, zoals aangegeven in het huishoudelijk reglement onder artikel 21. Het advies van het evaluatiecomité richt zich op de ontvankelijkheid van het dossier op basis van een ontwerp voor een schriftelijke eerste evaluatie.

2. Rol

Bij de behandeling van vragen biedt het Belgische NCP een platform aan voor dialoog en overleg tussen de betrokken partijen om hen te helpen hun onderling conflict op te lossen.

Deelnemen aan deze dialoog is niet verplicht, maar het NCP moedigt het sterk aan. Het NCP heeft als taak het bevorderen van de dialoog tussen de partijen, het faciliteren van overeenkomsten tussen partijen en/of het doen van aanbevelingen, en zijn taak is niet om vast te stellen of de OESO-principes zijn geschonden.. Het is voornamelijk aan de betrokken partijen zelf om de grond van de vraag om een onderzoek toe te lichten en actief aan de dialoog deel te nemen. Het NCP kan evenwel zelf voor verduidelijkingen zorgen of een beroep doen op deskundigen onder de leden van het NCP of experts van het expertennetwerk van het NCP. Bij de behandeling van de vragen houdt het NCP dan ook rekening met de kerncriteria van functionele equivalentie en houdt het rekening met de principes die vermeld zijn in paragraaf 10 van de *Commentary¹ on the implementation procedures of the OECD Guidelines* (zichtbaarheid, toegankelijkheid, transparantie, verantwoording, onpartijdigheid, voorspelbaarheid, eerlijkheid en conformiteit met de OESO-Richtlijnen).

1^e fase: bevestiging en informatie

Wanneer een vraag om een onderzoek wordt ingediend bij het NCP, bevestigt dit schriftelijk de ontvangst van het dossier binnen een termijn van tien werkdagen.

Het NCP nodigt de betrokken onderneming uit voor een gesprek om de OESO-Richtlijnen voor te stellen en om het specifieke geval over te brengen.

Het NCP stelt aan de betrokken partijen een individueel of gezamenlijk gesprek voor met de bedoeling het vervolg van de procedure te bepalen en de mogelijkheden tot actie van het NCP uiteen te zetten. Het vestigt bovendien hun aandacht op het feit dat, om reden van transparantie, alle door elk van de partijen ontvangen schriftelijke informatie aan de andere partijen meegedeeld zal worden, in zoverre er geen overtuigend motief is dat het tegendeel rechtvaardigt (bijvoorbeeld bedrijfsgeheim). Naargelang de omstandigheden kan de identiteit van de auteur van de klacht vertrouwelijk gehouden worden.

2^e fase: eerste evaluatie

Tijdens de tweede fase voert het Belgische NCP een eerste evaluatie van de vraag om een onderzoek uit, overeenkomstig de bepalingen van de OESO-Richtlijnen. In het kader van deze evaluatie gaat het na of het de zaak in kwestie nader zal behandelen en aan de betrokken partijen zijn bemiddeling zal aanbieden. Vervolgens moet het NCP zijn initiële evaluatie pas publiceren nadat hij de partijen heeft geraadpleegd en hen een termijn van tien werkdagen heeft gegeven om te reageren. In de mate van het mogelijke sluit het Belgische NCP deze eerste fase af binnen drie maanden na de ontvangst van de vraag en publiceert het een publieke verklaring, na de mening van de

¹ Pagina 73 van de herziene versie van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

betrokken partijen over de feiten ingewonnen te hebben binnen een termijn van tien werkdagen. Binnen deze context onderzoekt het NCP de volgende criteria (wanneer deze niet vervuld zijn, gaat het niet verder op de zaak in of stuurt het de vraag terug naar de partij die deze indiende):

- **Identiteit van de betrokken partij en haar belang in de zaak:** dit houdt in dat de auteur en de reden voor de aanvraag van het onderzoek duidelijk moeten worden geïdentificeerd. De aanvrager moet zijn naam geven en zijn belang in de betreffende zaak aangeven.
- **Of de kwestie materieel en onderbouwd is:** hierbij moet worden vastgesteld of de kwestie relevant is voor de implementatie van de richtlijnen en of deze te goeder trouw (bonafide) is ingediend. Het NCP moet ook bepalen of de kwestie onderbouwd is, dit betekent of de kwestie ondersteund wordt door voldoende en geloofwaardige informatie.
- **Reikwijdte van de OESO-richtlijnen:** in dit opzicht is het onderzoek bedoeld om vast te stellen of de aanvraag binnen de reikwijdte van de OESO-richtlijnen valt. De aanvraag voor herziening moet ook voldoende rechtvaardiging bieden dat de OESO-richtlijnen zijn geschonden. Het NCP bepaalt ook of de onderneming onder de richtlijnen valt.
- **Of er een link lijkt te zijn:** het NCP onderzoekt of er een link lijkt te zijn tussen de activiteiten van de onderneming en de in de specifieke zaak aangemelde kwestie.
- **Juridisch kader en parallelprocedures:** "Parallele procedures" verwijzen naar juridische of niet-juridische processen, hetzij binnen een land of internationaal, die betrekking hebben op dezelfde of nauw verwante kwesties en invloed kunnen hebben op de lopende specifieke zaak. Dit omvat bijvoorbeeld specifieke zaken die door hetzelfde of een ander NCP worden behandeld. Zelfs als parallelle procedures hebben plaatsgevonden, aan de gang zijn of beschikbaar zijn voor de betrokken partijen, stopt dit het NCP niet om ondersteuning te bieden. Het NCP beoordeelt of zijn betrokkenheid positief kan bijdragen aan het oplossen van de kwesties en het ondersteunen van de uitvoering van de richtlijnen, zonder ernstige schade toe te brengen aan een van de betrokken partijen in deze andere procedures of te leiden tot minachting van de rechtbank. Bij deze beoordeling kan het NCP rekening houden met de praktijken van andere NCP's, overwegen de specifieke zaak gedeeltelijk te aanvaarden of zijn onderzoek te pauzeren terwijl de parallelle procedures aan de gang zijn. Indien nodig kan het NCP overleggen met de instellingen die deze parallelle procedures afhandelen. Indien nodig zal het NCP input van de partijen inwinnen door relevante informatie en meningen over de parallelle procedures op te vragen.
- **Bijdrage tot de doeltreffendheid van de OESO-Richtlijnen:** het NCP beoordeelt of de verwerking van de aanvraag en mogelijke bemiddeling waarschijnlijk zullen bijdragen aan de effectieve uitvoering van de OESO-richtlijnen. Waar nodig kan het NCP verder feitelijk onderzoek uitvoeren bij de betrokken partijen of hen uitnodigen om commentaar te geven op de aangemelde kwesties. Na afronding van de eerste beoordeling in een rapport, beslist het NCP schriftelijk of het verdergaat met de aanvraag voor onderzoek. Deze beslissing verwijst naar de relevante hoofdstukken van de richtlijnen en stelt vast of de aanvraag voor herziening binnen hun reikwijdte valt. Het NCP doet geen uitspraak over een mogelijke schending van de richtlijnen. Het verklaart expliciet dat de beslissing om door te gaan geen beoordeling van de inhoud van de verzoeken tot onderzoek impliceert en niet betekent dat er een schending van de OESO-richtlijnen is vastgesteld. Het rapport over de eerste

beoordeling wordt gepubliceerd op de website van het NCP. Als het NCP besluit niet verder te gaan, publiceert het op zijn website een uitleg en een samenvatting van de belangrijkste redenen voor het afwijzen van de aanvraag.

3^e fase: een dialoog bevorderen

Wanneer het NCP een verzoek in behandeling neemt, biedt het NCP de partijen zijn steun aan bij het oplossen van de kwesties. Als de partijen dit voorstel accepteren, start het NCP een informele verzoeningsprocedure met als doel een wederzijds akkoord te bereiken dat in overeenstemming is met de Principes directeurs tussen de betrokken partijen met betrekking tot de materiële inhoud van het verzoek om beoordeling, met het oog op de evaluatie ervan aan de hand van de bepalingen van de OESO-principes en het bespreken van mogelijke oplossingen.

De primaire taak van het NCP is het faciliteren van de dialoog tussen de partijen en het aanbieden van een discussieforum, wat zijn neutraliteit impliceert en de partijen de mogelijkheid biedt om hun standpunt naar voren te brengen en openstaande vragen te verduidelijken. Het NCP speelt een actieve rol in het leiden van de bemiddeling door gebruik te maken van zijn expertise met betrekking tot de Principes directeurs. Het NCP kan zelf de dialoog leiden of een tussenpersoon of externe mediator inschakelen.

Deelname aan de dialoog is niet verplicht. Voordat de dialoog begint, kan het NCP schriftelijk het kader en de voorwaarden met de betrokken partijen vaststellen. Om een open discussie mogelijk te maken, is het van essentieel belang dat de dialoog vertrouwelijk en informeel kan plaatsvinden. De resultaten van de dialoog worden schriftelijk aan de betrokken partijen meegedeeld.

In principe vindt de dialoog plaats in België (in het hoofdkantoor van het NCP in Brussel). Echter, in sommige gevallen staat het NCP open voor het aanbieden van zijn bemiddeling op andere locaties. De werktalen van de NCP-documenten zijn het Frans en het Nederlands, en op verzoek in het Engels. Over het algemeen dekt het NCP geen kosten voor de betrokken partijen in verband met hun deelname aan de procedure (bijv. reis- of vertaalkosten). In uitzonderlijke gevallen, die goed gemotiveerd zijn, kan het NCP echter vrij beoordelen of het mogelijk is bepaalde kosten te dekken.

Het NCP zorgt ervoor dat er een nultolerantie is ten aanzien van vergelding tegen klagers en beoordeelt en implementeert maatregelen om (risico's op) vergelding te voorkomen en erop te reageren. Hiertoe kan het NCP beide partijen vragen een document te ondertekenen.

4^e fase: afsluiten van de procedures

Wanneer de partijen tot een akkoord komen en hun onderling conflict oplossen, of wanneer het vervolg van de procedure vastgesteld kan worden, publiceert het een slotverklaring.

Als er geen akkoord bereikt kan worden of als een van de partijen niet bereid is om aan de procedure deel te nemen, vermeldt het NCP dit eveneens in de slotverklaring, die publiek gemaakt wordt. Daarin worden tevens kort de redenen geschetst waarom er geen akkoord bereikt kon worden.

Het NCP beschrijft (wanneer er geen overeenkomst is bereikt) hoe het bedrijf de specifieke bepalingen van de Principes directeurs al dan niet heeft nageleefd.

Het NCP kan bovendien aanbevelingen formuleren met betrekking tot de implementatie van de OESO-Principes, die het opneemt in de verklaring. Het voorziet ook in een follow-up van zijn aanbevelingen. Het publiceert een follow-up verklaring.

De verklaringen worden gepubliceerd op de website van het NCP en in het jaarlijkse rapport van de werkgroep van de OESO die verantwoordelijk is voor de Principes directeurs.

Tenzij er grondige redenen zijn om het niet te doen (bijvoorbeeld bescherming van particulieren), maakt het NCP in zijn schriftelijke slotverklaringen de namen van de betrokken partijen bekend. Voor de publicatie biedt het NCP de betrokken partijen de kans om opmerkingen te geven bij zijn voorlopige versie. Indien er over de strekking van de verklaring geen akkoord tussen NCP en de betrokken partijen mogelijk blijkt te zijn, dan hakt het NCP de knoop door.

In de mate van het mogelijke tracht het NCP een dossier af te sluiten binnen een termijn van 12 maanden.

5e fase: feedback voor het NCP

Eens de procedure afgesloten is, kan het NCP de betrokken partijen vragen om feedback te geven. Op die manier kunnen de partijen het werk van het NCP evalueren en suggesties doen om de kwaliteit van het werk te verbeteren.

3. Vertrouwelijkheid

Het NCP waarborgt de transparantie tegenover het publiek tijdens de klachtenprocedure in het algemeen, in het bijzonder door klagers toe te staan hun eigen klacht te publiceren en te communiceren over de fasen van de procedure. Het NCP staat alleen vertrouwelijkheid toe over de persoonlijke identiteit van de partijen om redenen van veiligheid/privacy, over legitiem gevoelige commerciële informatie en over documenten die zijn uitgewisseld en discussies die zijn gevoerd tijdens de bemiddelingsfase, en/of heeft toegezegd dit te zullen doen. Als de betrokken partijen na afloop van de procedure niet tot een akkoord zijn kunnen komen over de opgeworpen kwesties, dan staat het hen vrij om zich hierover publiek uit te spreken. De door de andere partij tijdens de procedure van het NCP geleverde gegevens en ingenomen standpunten blijven daarentegen vertrouwelijk, tenzij deze partij uitdrukkelijk aanvaardt dat ze verspreid worden. Bij het begin van elke procedure vestigt het NCP de aandacht van de betrokken partijen op het principe van vertrouwelijkheid dat opgenomen is in de OESO-Richtlijnen en het informeert hen dat het zich het recht voorbehoudt om de procedure op te schorten zo een van de partijen dit principe zou schenden.

Het Belgisch NCP en zijn leden geven in principe geen enkele informatie over de lopende procedures, afgezien van de openbare informatie die vermeld wordt in de persberichten van het NCP.



FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Nationaal Contactpunt in België voor OESO-Richtlijnen

Federale Overheidsdienst Economie, City Atrium, Vooruitgangstraat, 50, 1210 Brussel, Tel : 02 277 72 82

www.oecd-guidelines.fgov.be

<http://mneguidelines.oecd.org>